

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 38 (146).

4. oktoobril 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk: 800.—
 pooleaastas . . . . . 400.—
 weerandaastas . . . . . 200.—
 Üksik number maksab Mk. 20.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.
 Awatud kell 1/9 — 1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek.	Mk. 3000.—	1/4 lehek.	Mk. 800.—
1/2 "	" 1500.—	1/8 "	" 400.—
1/3 "	" 1000.—	1/16 "	" 200.—
	1/32 lehek.	Mk. 100.—	

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmine 10 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) Br. Treuhoff, Mõnda praegusest ja kawatsetawast arwepidamisest alluwates politsei-
 asutustes. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) Saksamaa kommunistide uued wõitluswiisid.
 4) Dr. Schneickert, Kuritegijate kliinikud. 5) Riigikohtu otsus. 6) Ametlik osa. 7) Välja-
 maalt. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Mõnda praegusest ja kawatsetawast arwepidamisest alluwates politseiasutustes.

Br. Treuhoff.

— (Lõpp.)

Uus raamatupidamise kawa.

Ümberkorraldamise kawa, mida politsei-
 ametnikkude informatsiooni otstarbel
 awaldan, on lühidalt järgmine:

Esiteks tuleks kassa-pearaamat arwe-
 tamise konstruktsioonist välja jätta ning
 mitte enam arwete laialikandmiseks pi-
 dada.

Teiseks peaks kõrwale heitma ka selle
 abiraamatud, riigi sissetulekute abiraa-
 matu ja läbikäidawate summade abiraa-
 matu.

On käegakatsutaw, et palju ülearust
 tööd sellega ära jääb: palju asjata kirju-
 tamist, kontode sisseseadmist, ülekan-
 dimisi ne. pea- ja abiraamatutes.

Kassa-pearaamatu ärakaotamisega
 oleksid ka eelarwe wiisi sisseseatud ku-
 lude-kontod likwideeritud. Nende aset

täidaksid siis dokumentide nimekirjad,
 mis igal kuul riigikontrolli saadetakse
 ühes tõendawate dokumentidega ja mil-
 ledest asutustele nii kui nii jääwad ära-
 kirjad. Kulude-kontode sisulist spetsi-
 fikatsiooni wõiks teostada wastawate
 paragrahwide ja liitrite dokumentide ni-
 mekirjade registratuur-kaustadesse kor-
 raldamisega. See peab nõnda läbi wiidud
 saama, et tarbekorral iga §§ ja liit. järgi
 kulutatud krediitsumma kergesti leida
 oleks, s. t. kuu aruannetes leiduwate ko-
 gusummade üksikasjad peaksid kuulistes
 spetsifitseeritud nimekirjades olema just
 kui praegustes kulu-kontodes. Selle kor-
 raldusega oleks wõimalik seda ülewaadet
 kätte saada, mida näitas senine pearaa-
 mat kulude osas.

Politseiwalitsuses wõiks raha alal järg-
 mised raamatud sisse seada: kassaraa-

mat, läbikäidawate summade raamat, deposiidi arwe ja jookswa arwe raamat ja riigitulude raamat; peale selle weel waranduste arwele wõtmiseks: inwentaari raamat.

Neist raamatutest kuulub raamatupidamise süsteemi ainult esimene — kassaraamat. Teised on kas kwiitungi- ehk statistikaraamatud.

Kassaraamat peetakse sissetuleku ja väljamineku jaoks kronoloogilises korras. Tehniliselt ja sisuliselt temas muudatusi ette wõtta ei tule; ka edaspidi jääwad kanded nimelisteks, s. t. tehniline tekst (kontode juuremärkimine) peab ikkagi olema, waatamata selle peale, et laialikandmisi teistesse raamatutesse ei nõuta, ning iga kandlele tuleb ka edaspidi lühikene seletus lisaks. Kõik see on ülewaate pärast tarwlik ning iseenesest mõistetaw. Arwestatakse temas nagu senini sissetuleku wõi väljamineku korral tõestawate dokumentide põhjal majanduses ettetulewad juhtumised.

Krediidi arwe andmed kassaraamatus, mis praeguse raamatupidamise iures pearaamatuse krediitide konto peale laiali kantakse, koondatakse otse aruandelehtedesse, nimelt üksikute väljawõtmiste nimestikku. Konto seis ehk saldo oleks siis teada.

Riigitulude arwestamine kassaraamatus oleks järgmine: 1) politseiwalitsusse päewa jooksul sissetulnud ja riigitulude arwele makstud summad kantakse kogusummades läbi, tekstis aga tuleks sealjuures tähendada, kui palju on päewa jooksul §§ ja liitrite järgi sisse tulnud; 2) politsei jaoskondadesse riigi sissetulekuteks makstud summad tulewad üks kord kuus jaoskondade aruannete põhjal politseiwalitsuste kassaraamatust läbi kanda jällegi §§ ja liitrite järgi.

Krediidi awamist ei tuleks aga kassaraamatust läbi kanda, samuti ka kõiki läbikäidawaid summe.

Igakuulist tuluaruannet ei anta politseiwalitsuse poolt sarnasel kujul kui teda praegu teatakse. Näidata tuleks kuluaruande esimesel lehel riigi tulusummad ainult üldsummas (kui palju on arwekuu jooksul raha sisse tulnud, kui palju Eesti panga osakonda ära makstud ja kui palju jäi asutuse kassase kuu lõpul). Üksikasjaline tulude aruanne eelarwe

nomenklatuuri järele tuleks teha üks kord aastas.

Läbikäidawate summade raamatu all on mõeldud asutustel tarwitada olew weneaegne kwiitungiraamat. Sellest raamatust ei tule kunagi riigi tulusummasid läbi kanda, mis siseministeeriumi wõi temale alluwa asutuse omad on. Tarwitada wõib seda raamatut ainult wõõraste, s. t. teiste asutuste ja isikute ülesandel sissekasseeritud ja edasiantud summade jaoks. See kwiitungiraamat oleks waja ainult asutuse sisemise arwepidamise jaoks.

Mis puutub deposiidi ja jookswa arwe raamatusse, siis selgitab pealkiri juba otsustawet. Tuleb sarnane summa asutuse kassasse, siis arwestatakse tema harilikus korras kassaraamatus. Niipea kui ta Eesti panga osakonda edasimakstud on, peetakse edaspidised statistilised andmed väljaspool kassaraamatut, ülalseiswas memorandumikaustas. Kuulistes aruannetes antakse deposiitide kohta andmeid „R. T.“ ettekirjutatud wormi järele.

Riigitulude raamat tarwitatakse statistiliseks registreerimiseks. Iga tulu jaoks, tema eriseloomu kohaselt reserweeritakse teatud grafeeritud lehtede arw. Automaatiliselt märgitakse sissemaksimised jookswate järjekorra numbrite all üles, maksja annab oma allkirja summa õieti märkimise kohta raamatusse; päewa lõpul tehakse iga tulu liigi kohta kokkuarwamine ning saadud andmed wiiakse üle kassaraamatuse, kus kokku seatakse päewane spetsifikatsioon üksikute liikide kaupa (hobusepassid, peatusload jne.).

Ületulnud asutuste raamatupidamine.

Siseministeeriumi alla tulnud kriminaalpolitsei asutustes oli ka kronoloogilise kassaraamatu kõrwal weel kuluderaamat tarwitusel. Wiimane on umbes välispolitsei pearaamatu sarnane, kuid laialikandmisel koguti kassa väljamineku kulusummad kulu kontode krediti küljele, kuna nad välispolitseis debetisse kantakse. Kulu-kontode debetis seisawad lubatud ja awatud krediidid.

Ajutiselt süsteemi muuta polnud otstarbekohane, sellepärast kirjutati kriminaalpolitseile ette raamatupidamist jätkata endisel kujul kuni ümberkorraldamise korra maksmapanemiseni ühisel alusel.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(31. järg.)

2. Kuidas otsida?

1. Kui läbiotsimisest wõtawad osa mitu ametnikku, siis sündigu tegelik otsimine ühe wanema juhatusel. Juhtija walwaku selle järele, et otsijad midagi wahele ei jäta, et kahtlusalune ega keegi teine ei saaks kahtlustawaid asju juba läbiwaadatud asjade hulka poetada, et kahtlusalune ega tema perekonna liikmed ei saaks omawahest kokku rääkida ega muul wiisil üksteisele märku anda, et manukad läbiotsimise käiku järjekindlalt jälgiksid. Juhtija pangu teraselt tähele kahtlusaluse ülalpidamist, kuna teadupärast wiimased enamasti närwilikuks muutuwad, kui otsijad asjade peidukoha ligidale jõuawad; samuti on soovitaw leitud asju ja nende leiupaiku üles märkida, mis protokollil kokkuseadmist hõlbustab. Üksik läbiotsija kasutagu walwe suhtes võimalikult manukate kaasabi.

2. Läbiotsimine sündigu järjekindlalt ja põhjalikult. Mõnikord waldab läbiotsijat piinlikkuse tunne kaaskodaniku elamist-olemist „ümberpöörates“ ja selle tundmuse mõju all olles jätab ta paljugi tegemata, laseb ainult silmad ruumis „ringi käia“, kobab kätega siin ja seal ning trööstib end mõttega: „waewalt wõiksid otsitawad asjad siin peidetud olla“. See juhtub enamasti siis, kui läbiotsimise ettewõtmiseks küllaldased andmed puuduwad, kui kardetakse ruumide waldajate põhjaliku tööga äritada, mis wiimase poolt wälja wõiks kutsuda kaebtuse põhjendamata läbiotsimise pärast. Seda laadi kõhklemised peab aga enne läbiotsimisele asumist läbi kaaluma ja kui andmestik tõepoolest puudulik, siis läbiotsimise paremate aegade peale edasi lükkama. On aga kord asunud läbiotsimisele, siis tuleb teha algusest lõpuni „puhas töö“. Mida mõista „puhta töö“ all, seda kujutagu järgmine näitus.

Otsitakse asju, mis wõiksid (omaduste poolest) olla peidetud riiete kappi. Kõige pealt waadatakse läbi kapi pealne, -tagune, -alune. Asjad, mis seal leiduwad, tulewad kõik wälja wõtta, ükshaawal läbi katsuda ja kõrwale panna. Otsitawad asjad wõiwad olla kinnitatud lae, tagumise külje wõi põhja külge,

tuleb neid kohti walgustades läbi katsuda. Mõnikord wedelewad kapi peal wõi all wanad raamatud ehk ajalehtede pakid — neid wõidi kasutada wäiksemate wäärtasjade peitmiseks: tulewad awada ja lahti raputada. Wälist otsimist lõpetades kuriteosse mitte puutuwad asjad tagasi panna ja asuda kapi sisemust rewideerima. Seal leiduwad näit. mõned ülikonnad. Need ükshaawal wälja wõtta ja põhjalikult läbi katsuda. On otsitawad asjad seda laadi, et neid wõiks peita taskutesse wõi woodri wahele, siis taskud pahempidi pöörata ja riie toll-tollilt sõrmede wahel läbi nukerdada. Kapi sise-mised seinad walgustada ja sõrmedega läbi kompida, nende külge ehk neid katta paberi wahele wõidi otsitawad asjad mahutada. Lõpuks wõtta kapi sise-mised ja wälimised möödud ja otsustada, kas sellel wõiksid olla kahekordsed seinad, laed wõi põhjad. Leiduwad kapi alumises osas sahtlid, siis tulewad need täiesti wälja tõmmata ja eespool kirjelatud põhjalikkusega nende sise-mised, wälimus ja koobas läbi katsuda. On see kõik sündinud ja wõib läbiotsija endale pärast seda täie kindlusega tunnistada, et ei selles kapis, ega seal leiduwate asjade hulgas ei leidu otsitawaid asju, siis oleks kapi põhjalikult läbi otsitud.

3. Läbiotsimisel leitawad kahtlased asjad tulewad esialgu kõrwale ühte hunnikusse panna ja nende päritolu ning üdse kuriteosse puutuwust alles tegelikult otsimise lõpul selgitada. Kui iga asja pärast, mis paistab kahtlane olewat, läbiotsimine katkestatakse, siis wõib otsimise järg segi minna ja mõndagi wahele jääda. On aga ametnikka rohkemal arwul kaasas, siis wõib juhtija ühele neist (kogenenumale) ülesandeks teha kahtlaste asjade läbikatsumisele (wõrdlemine, were-, wõitluse jälgede, külgehakanud ainete ilmutamine jne.) asuda juba läbiotsimise ajal.

4. Mitte kunagi läbiotsitawa waraga hoolimatult ümber käia, näit. asju kuidas juhtub loopida, puruks rebida, lõhkuda. On waja näit. woodri wahelt midagi wälja wõtta, siis harutatagu woodri

õmbus parajalt kohalt lahti, pöranda laual tõmmatagu esiteks naelad tangide abil välja, siis tõstetagu laud üles, kahtlase seinapaberi sisse lõigatagu terawa noa otsaga rist ja käänatagu siis ribad ettevaatlikult kõrwale, selle asemel, et paberit sootumaks maha rebida jne.

5. Oma arvamiste awaldamistega leitud asjade kohta oldagu äärmiselt kitsi, et mitte kahtlusalusele võimalust anda pikka kaitsekõnet ette valmistada.

3. Kus wõiksid olla asjad peidetud?

Seda otsustatakse asjade suuruse ja aine ning kohapealsete peitmise võimaluste järele. Wäiksemaid asju wõib igale poole ära peita, suuremaid — nende mahturwuse kohaselt. Kuid ka wiimasel juhtumisel on peitmise võimalused harilikult õige suured. Selle tõttu oleks peitmise võimaluste umbkaudnegi üleslugemine täiesti mõttetu, nagu seda tuntud Wiini politseikomissaar, Wilh. Polzer, ühes oma käsiraamatutest üsna õieti mainib. Alamaal paneme seepärast ainult mõnda wana tõde tähele, mille meelepidamine aeg-ajalt osutub kasulikuks.

1. Mitte üksnes seesugustest paikadest otsida, kuhu otsija ise oleks asjad ära peitnud (kui ta oleks olnud läbiotsitava seisukorras), waid otsida igalt poolt, kuhu otsitawad asjad (asi) ära mahuks. Nii weider kui see ka on, kuid mitmel korral jäid asjad leidmata just selle tõttu, et nad olid peidetud liig halwasti, et nad seisid kõige aja nii ütelda otsija silma all, kuid jäid silmapaari wahela, kuna otsija oma tähelepanu koondas ainult hästi warjatud kohtadele.

2. Kui otsitawad asjad on koost lahtiwõetawad (näit. masinad), siis otsitagu ka seesugustest kohtadest, kuhu ära mahuksid asja üksikud osad.

3. Wärskeilt sawitatud wõi lubjatud ning ühtlasi kõmisewad kohad müüri sees lasewad aimata, et nende taga midagi peidus wõiks olla. Pöranda laua ülestõstmisest annawad tunnistust tangide armid naelapeade juures, kui ka mustuse puudumine laudade wahel. Tähendatud tunnused wõiwad olla warjatud, näit. woodi ehk kapi all, pimedas nurgas.

4. Arwesse tulewad wõtta ka seesugused kohad, kuhu asjad wõidi peita

wiimasel silmapilgul, kui kahtlusalune ju otsijaid tulema märkas, näit. wäljakäigu kohad, solginõud, pliital keew supipada, peegli ja piltide tagused, laudlina alused, magawa lapse hääl, kuigi mõnikord asjade wäärtus selle all kannataks.

5. Hiljuti kaewatud ja kinni tambitud kohad (keldri pörandas, hoowis) leitakse kõige hõlpsamini üles, kui kahtlane koht weega üle walatakse; kus wesi kiiresti alaneb ja õhumullikesed tekiwad, seal ongi otsitaw koht.

6. Elukutseliste kurnitegijate ja warguste wastuwõtjate korterites leiduwad tihti õonestatud puuosadega mööblid, kahekordsete seintega kapid ja kummutid, salakapid seintes ja muud sellesarnased eripeitlad. Neid ilmutada plaanikindla ja kannatliku kopsimise teel.

Mõned näitused meie oma lähemast praktikast:

Läbiotsitawa kummuti sahtlis seisid lõnga kerad. Neid ümberkerides saadi kätte kulduur ja mitmed sõrmused. Ka metall- ja paberiraha on lõngakerade seest leitud.

Teises kohas tehti kaks korda läbiotsimine, kuid ilkka tagajärjeta. Kolmandal korral wõeti keldri pörandal weeproow ette. Siledale liiwasele pörandale walati kaks ämbrit wett ja ennae! ühes kohas tekkisid wäikesed, waewalt märgatawad õhumullikesed. Sealt kaewates leiti pooleteise jala sügawuses kaks plekk-karpi, milles kuldnahad ja laulatuse sõrmused.

Maal elukutselise rööwli ja murdwarga juures läbiotsimist toimetades leiti rehetoa ahjusuu ette asetatud suure paelkiwi alt osa warastatud kraami — pintsak, saapad ja woodipesu. Sellest hoogu wõttes jatkalti otsimist kahekordse hoollega. Tagajärg: elumaja põõningult katuse seest leiti kaks siidisalli, aida peal õleku busid lahti tehes — ühe kubu seest — warastatud kangas, kahtlusaluse jalas aluspükste all — warastatud piiksid.

1920 a. löödi Raasiku wanas kõrtsis kohalikule elanikule K-le kakeluses pussiga kaks surmawat haawa. Kahtlus langes samas korteris elutsewate kraawikaewajate peale, kuid kahtlusaluste juures kui ka nende asjade hulgas puudus tapariist — pussnuga. Tekkis kahtlus, et tapariist peab kusagil teopaiga läheduses peidetud olema. Muu seas äratas otsijate

tähelpanu kõrtsi leti ääres pöranda sees olew väike augutke, mis küll prahiga ummistunud ja kartuli kotiga kinni kaetud oli. August prahti wälja urgitsedes tuli sealte wiimaks ka päewawalgele otsitaw puss-

nuga, kaetud wereplekkidega. Tunnistajate waral tehti kindlaks, et pussnoa omanik oli üks kahtlusalustest, kes seda nähes ka oma süü üles tunnistas.

(Järgneb.)

Saksamaa kommunistide uued wõitluswiisid.

Dr. Schützingeri järele.

Saksamaal on wiimase aja kommunistide protsessid ja mitmel korral K. P. D. (Kommunistische Partei Deutschlands — Saksamaa kommunistiline partei) keskbüroos ja parlamendi toas ette wõetud läbi otsimised palju materiaali kommunistide uute wõitluswiiside kohta annud, mille läbitöötamine selge pildi annab selle kohta, kuidas Saksamaa kommunistid kokkupõrgetel politseiga rongikäikudel ja mässu tõstmisel tegutseda kawatsewad.

Selle materiaali tegelik läbitöötaja on Dresdeni politsei-oberst Dr. Schützingeri. Tema käes olewad andmed näitawad, et kommunistide ettekirjutused ja näpunäited täna wõitluseks kokkuwõetult järgmised on:

Sõjariistus jõud, mis demonstratsiooni jaoks wälja pannakse, jagunewad kahte ossa: üks läheb ühes demonstrantidega ja teine seisab reserwis ning on julhatuse (staabi) käsutada. Sõjariistad, mida tuleb kaasa wõtta, on rewolwrid ja käsigranaadid. Nende isikute ülesandeks, kes ühes demonstrantidega liiguwad, on terve kolonne kaitse ja wõitlus politseiga. Rongikäigu eesotsas ja keskel peawad kõige tugewamad jõud olema, kuna nõrgemad rongikäigu lõppu mahutatakse. Nende sõjariistadega warustatud lööksalkade kõrwale paigutatakse sõjariistadeta O. D. (korrapidajad) liikmed ja tublimad ja wahwamad töölised — kommunistid, kes kokkupõrke korral politseiga lööksalkadele peawad appi ruttama. Terwe rongikäik peab weel kaitstud saama sõjariistus salkade poolt, kes kõrwalolewaid täna wõid mõöda liiguwad. Reserw paigutatakse niisugusesse kohta, kust wõimalik on teda igal ajal abiks wälja käsutada. Tema asub, nagu juba öeldud, juhatus — staabi juures, kes alati sinna peab tõttama, kus wastuseisew politsei jõud kõige tugewam.

Demonstrantide wäljaastumise taktika peab nii moodi läbi wiidama, et te-

ma ilka kokkukõlas oleks politsei taketikaga. Kui, näiteks, politsei (ehk sõjawägi) ahelikus edasi liigub, ei tohi mingil tingimisel kauge maa pealt politsei peale lasta, waid tuleb kõige kiiremas korras ahelikuni joosta ja otsekohe katsuda, energiliselt tegutsedes, politseile sõjariistad ära wõtta, politseinikkudele rewolwrid nägude ette seades. Ohwitserid ja eriti silmapaistwad politseiametnikud, kes käsu annawad demonstrantide peale lasta, tulewad ajawiitmata kahjutuks teha.

Kui politsei kolonnedes ehk autodega peale tungib, siis wõib kahte wiisi politsei wastu tegutseda.

1. Inimesed jooksewad nii ruttu kui wähegi wõimalik auto juure, piirawad sõiduriista ümber ja kõige energilisem O. D. salk hüppab ootamata auto peale ja takistab sellega politseid sõjariistu tarvitusele wõtmast. On juhtumisi olnud, kus mässajatel on korda läinud sarnasel kombel politseilt sõjariistad ära wõtta ja inimmurru hulka wisata. Kahtlemata on kirjeldatud meetod õige hädaohtlik ning neile kommunistidele, kelle peale on ülesanne pandud autodes wiibiwatelt politseinikkudelt sõjariistad ära wõtta, peab tingimata käsigranaadid kaasa antama, et esimesel wastuhakkamise katsel politseinikka autodes granaatide abil kõrwaldada.

2. Kui demonstrantidel hästi distsiplineeritud salku ei ole ja kui osawõtjate meeoleolu mitte küllalt kindel ega rewolutsiooniline pole, siis peab käsigranaatidega katsuma kiirelt autode ehk kolonned peale tungida ja esimest segadust selleks ära kasutama, et politseilt sõjariistu ära wõtta.

Nil kaua, kui kestab ülemineku ajajärgu esimene osa, peab wiimaseks kirjeldatud meetodi wõitluses politsei wastu tarvitama ja alles siis, kui masside usaldus wõidetud, lööksalgad hästi tegutse-

wad ja waenlase read propaganda tõttu on nõrgenenud, wõib suurema hädaohuta esimest wõitluswiisi kasutada.

Igal juhtumisel aga peawad O. D. salgad, kes kõrwal- ehk paralleeltänawaid mööda liiguvad, politsei osadele selja tagant peale tungima.

Kõige kardetawam on politsei katse demonstratsioonid kahjutuks teha selle läbi, et tänawad (ühes kõrwaltänawatega), kus rongikäik liigub, ümber piirata. Sarnasel korral peab ilmtungimata katsuma mingi kõrwaltänawa kaudu politseinikkude ahelikust läbi murda ja uut marsruuti kokku seada. Kui siiski demonstratsioon äpardub, peawad erilised demonstratsiooni algatajad osad kusagil lähedal olewal platsil ehk suuremal tänawal katsuma laiali jooksnuid uuesti koguda.

Ülemineku ajal peab mass ka juba barrikaadide wõitlusega harjunud olema. Selleks tuleb rongikäikudel, kus sõjariistus kokkupõrkeid politseiga ette on näha, barrikaade ehitada ja nimelt kõrwalole-

watel tänawatel, kus politsei pealetungimist kõige rohkem karta. Barrikaade ehitawad erilised, selleks warem juba määratud osad. Üldse on kasulik, suuri demonstratsioone lühikajalisteks tänawwõitlusteks ära kasutada.

Terwe selle praegu kirjeldatud kommunistide kawa põhimõte on: demonstratsiooni ühendamise läbi eriliste lööksalkadega politseid teguwõimetuks teha. Kawa on kahtemata hästi läbi mõeldud, sest päewaselge on, et wihane (olgugi, et suuremalt osalt sõjariistadeta) inimhulk politseile hoopis hädaohtlikum on, kui mingisugune ahelikus liikuw waenlane. Nii et mõte kaitseta meeste, naiste ja laste warju all käsigranaatidega ja rewõwritage warustatud lööksalke politsei vastu saata, niisama tõsine ja kardetaw taktiliselt, kui toores ja nurjatu inimiliselt on, ja ainult külmawereline politsei ja kindel juhtimine wõiwad sarnastest raskustest üle saada.

Kuritegijate kliinikud.

Dr. jur. Hans Schneickert, Berliinis.

Kultuuri ning majanduse informatsiooni häälkandjast leiame uue Wenemaa kohta teate, et Moskwa nõukogude walitsus huwitatud nuhtlusseaduse ning terwishoiu alal tegutsewate esitajate juuresolekul otsuse olewat vastu wõtnud „kuritegijate ning kuritegude uurimiskliinikuid“ asutada. Eeltööd olewad juba käimas, ning algus juba seega tehtud, et kuritegijatega indiuiduaal-hingeteadliste meetodide abil ümber käiakse. Uurimiskliinikusse saadetud kuritegijad alluwad kõige pealt ambulatoorsele uurimisele, ning siis peawad nad laaulatuslise küsimuslehe täis täitma. Eri- liselt huwitawad katsed pannakse siis eriti selleks määratud ruumes toime, kuhu nad kuni sealwiibimise aja lõpuni jääwad, need isikud saawad täitsa spetsiaal-wõtetega läbi uuritud. Ühes sellega teostataw uurimine wangimajades olewat üheks tähtsamaks seltskonna-teaduslikeks nähtuseks kujunenud. Kawatsetakse üht sarnast kuritegijate kliinikut ühe Moskwa wangimaja külge liita. Selles kliinikus leiaksid aset need wangistatud, kes „kliiniku kabmeti“ kui uurimis- asutuse wälja waliwad, sealjuures eriti need, kes rawitsemisest paranemist loodawad. Nendele wangistatutele seatakse täitsa eriline eluwiis sisse.

Mitmed sel wiisil rawitsetud wangid terwitawad täie rahulolemisega sarnaste kliinikute asutamist.

See teade esimese kuritegijate kliiniku asutamisest Euroopas sai mulle hiljuti ühe wene juristi poolt kui tõeasi üle antud, kes hiljuti uurimise otstarbel Berliini kuritegijate tegewustingimusi sõitis waatama.

Kui nüüd Wenemaa tõsiselt sarnaste kuritegude uurimise ning nende vastu wõitlemise ja ärahoidmise kawa jälle teostama hakkab, siis on see kindlasti sotsiaalse tõusu tundemärgiks. Kuritegijate kliiniku mõte, ehk küll teorias, on juba ammu tuttaw, nimelt Saksa- ning wäljamaa kriminalistide ettepanekute järgi. Prof. dr. Aschaffenburg on „Rahwuswahelise kriminalistide ühingu“ 25-aastase juubelpäewal ühingu pidu- kõites ettepaneku kuritegijate kliinikute asutamiseks teinud, kusjuures tema eestkätt nende kaudu saawutawate hariduswõimalusi rõhutab, mis ametnikkudele, kes nuhtlusseaduse arenemise ning karistuste teostamise alal tegewad, eriti õigusteaduse üliõpilastele tähtis. „Ei usaldada, ütleb prof. Aschaffenburg, „noorele arstiteadlasele praktiliste ettevalmistuste peale vaatamata, tema teadmisi elawa inimese juures, ilma järelwalweta kasutada, ennem kui tema oma praktika aasta

alalise juhatusel ning järelewalwe all on omandanud, siis ei tohiks noorele karistus-kohtunikule kaugeltki mitte lubada, ilma isiklise kogemusega, seadusi kuritegijate vastu tarwitusele wõtta. Mida tema, kui eesistuja näeb, ei täida selle asetsise isiklik kogemus; sest, mida tema psüühilistest awaldustest asja harutusel tähele paneb, ehk tähelepanna arwab, see jääb kõik ilma korrektuurita ning põhjalikuma asjasse süwenemiseta. Siin wõib abi tulla ainult kuritegijate kliinikute loomisest."

Umbes selsamal ajal, wõib olla isegi natuke warem, tegi Waschingtoni kriminoloog dr. Arthur Macdonald (kolmanda Euroopa kriminaal-

antropoloogide rahwuswahelise kongressi au-eesistuja) kõwa kihutustööd riikliste laboratooriumide asutamiseks — kuritegude ja tema põhjuste uurimiseks ülalnimetatud „kliinikute“ mõttes — kuid nähtawasti kuni senini tagajärgedeta. Tema arwab, et olewat tingimata tarwilik kuriteo kalduwustega isikuid, eriti aga anormaalseid ja waimliselt puudulikke, igas mõeldawas sihis teaduslik-süsteematailise uurimise alla wõtta, kui meie kuritegude ärahoidmise seisukohast soowime inimsoole kasu tuua. Et sarnased laboratooriumid karistus- ning parandusasutustega tihedasse ühendusse peaksid jääma, on ju ka eestwõitlejatele enestele selge.

Riigikohtu otsus.

Administratiivasijade peawalitsuse alal, pööras siseminister 29. nov. 1923 a. nr. 1014 all Riigikohtu poole teadaandega, et Tallinna-Haapsalu rahukogu on registreerinud 21. mail 1919 a. Eestimaa raudteelaste liidu. See liit, mis juriidilise isiku õigustega sektsioonidest koosneb, ei wasta siseministri arwates, ei seltsi ega ühingu, ei ka liidu mõistele, nagu meie seadused seda käsitawad. Liidu all tulewat meie seaduste järele mõista — iseseiswaid, seaduses ettenähtud korras registreeritud, põhikirjadega ühingute ühingu. Eestimaa raudteelaste liidu põhikirja järele kutsub aga sektsioone ellu liidu kongress ja liidu juhatus (§ 4) ning sektsioonidel ei ole oma põhikirja, waid ainult liidu juhatusel poolt kinnitatud kodukord, selles hoolimata, et sektsioonidele liidu põhikirja § 2 juriidiliste isikute õigused kindlustab. Käsitades Eestimaa raudteelaste liidu seadusliku liiduna, oleks Tallinna-Haapsalu rahukogu pidanud registreerimise seaduse § 12 järele nõudma liidu registreerimise palwe juure weel nende ühingute (sektsioonide) nimekirja, kes registreeritawasse liitu kuuluwad ühes nende allkirjadega. Käesolewal juhtumisel aga seda tehtud ei ole. Nende asjaolude põhjal palub siseminister Riigikohtu: Tallinna-Haapsalu rahukogu otsust 21. maist 1919 a. Eestimaa raudteelaste liidu registreerimise asjas järelewalwe korras tühistada.

Riigikohtusse wäljanõutud Tallinna-Haapsalu rahukogu algtoimetusest selles asjas on näha, et Eestimaa raudteelaste liidu põhikirja rahukogule registreerimiseks esitas kõige pealt Eestimaa ametiühisuste kesknõukogu. Oma otsusega 8. aprillist 1919 a. lükkas rahukogu selle ettepaneku tagasi järgmistel põhjustel: 1) et palwe registreerimise üle asutajate poolt puudub, kuna Eestimaa ametiühisusel selleks wolitusi ei ole; 2) et liidu põhikirjas on määrused, mis teda mitte kui ühi-

sust ja liitu, waid kui riiklikku orgaani esitawad, mille pärast tema registreerimine ja kinnitamine mitte kohtutele ei allu, waid seadusandlistele asutustele; 3) ei ole ühisuste nimekirja, mis liitu kuuluwad ja nende esitajate allkirju.

Ametiühisuste kesknõukogu poolt ettepanud põhikirja järele pidi raudteelaste liit nende kutseühisustest koosnema ja siis oma tegewust alustama, kui kolm kutseühisust liitu on astunud. Weidi hiljem, 23. aprillil 1919 a., panid kolm isikut, kes ennast juba liidu esimeheks, esimehe abiks ja sekretääriks nimetasid, uue põhikirja rahukogule registreerimiseks ette. Uues põhikirjas on raudteelaste kutseühingute asemele astunud liidu sektsioonid. Oma otsusega 13. maist 1919 a. jättis rahukogu ka selle põhikirja registreerimata, sest et liidu rewisjonkommissjoni wolituste tähtsuse äratähendamata oli jäänud. Kui see puudus kõrwaldatud oli, otsustas rahukogu wiimaks 21. mail 1919 a. ettepanud põhikirja registreerida.

Peale asja ettekannet, algtoimetuse läbiwaatamist ja prokurööri arwamise ärakuulamist, leiab Riigikohus, et Tallinna-Haapsalu rahukogu ülalnimetatud põhikirja registreerimise puhul 21. mail 1919 a. mõnesuguseid seaduse rikkumisi on sündida lasknud, mida Riigikohus Kohtuasutuste sead. § 250 põhjal tarwiliseks loeb Tallinna-Haapsalu rahukogule ära seletada.

1. Nagu ülalpool tähendatud, lükkas rahukogu 8. aprillil 1919 a. temale esitatud põhikirja registreerimise tagasi muuseas sel põhjusel, et põhikirjas määrusi leidus, mis liidule riiklise orgaani ilme andis. Samasugused määrused on aga ka alles jäänud registreeritud põhikirja. Nende järele wõtab liit oma peale (põhikirja § 1 järele):

1) tööliste, administratsiooni ja riigi wahel ettetulewate õerumiste lahendamise lepituskodade läbi jne. jne.;

2) majandusliste asjaajamiste harude juhtimise raudteel, nagu abianndmise ja elukinnituse kassa- de, kooli-kultuuri-hariduslise, arstlise, sanitaar- ja tootlusasjanduse jne. jne.;

3) raudteelaste kaitse eksploateerimise ja rõ- humise vastu.

Punkt 1 ja 3 all äratähendatud ülesanded on riigi poolt avalik-õiguslistes huvides juba töö- kaitse kommissaride kätte antud („Riigi Teataja“ nr. 8 — 1918 a.). Nende kõrval selle ülesande lahendamiseks omale õigusi nõutada ja kindlus- tada võivad eraisikud ja ühinged ainult seadus- andlisel teel ja mitte sellekohaste põhikirja mäa- ruste registreerimise läbi. Arstiabi andmist, koo- li- ja sanitaarasjandust juhiwad raudteel selleks ettenähtud ametnikud ja asutused. Seda silmas pidades oleks rahukogu ka 21. mail 1919 a. raud- teelaste liidu põhikirja registreerimist tagasi lük- kama pidanud, nagu ta seda 8. aprillil samal aastal tegi.

2. Õigeks osutub ka siseministri arwamine, et käesolewal korral põhikirja järele ei ole tegemist ei seltsiga ega liiduga tema puhtal kujul. Selts ega ühing ei ole raudteelaste liit juba sellepärast mitte, et tema liikmeteks füüsilised isikud ei saa ilma wahendita olla. Need peawad enne oma ameti ehk kutsekohaste juriidilise isiku õigustega warustatud sektsioonide liikmeks astuma (põhi- kirja § 1 teine osa lrt. a; §§ 2 ja 3). Järjekult moodustawad liidu koosseisu sektsioonid, kui üksikute raudteelaste ühinged. Ilma ühinguteta ei saa olla liitu. Enne liidu loomist peawad sektsioo- nid olemas olema. Liidu põhikirjas loetakse need sektsioonid — arwu poolest kaheksa ka üles. Nende ühinemine raudteelaste liitu oleks pidanud sündima registreerimisseaduse § 12 ettenähtud korras. Kõige pealt oleks need sektsioonid end enne igaüks üksikult registreerima pidanud ja siis alles oma esi- tajate kaudu liiduks ühinema. Seda nõuet on ra- hukogu ka 8. aprillil 1919 a. omas otsuses silmas pidanud, kuid 21. mail samal aastal sellest juba loobunud, registreerides raudteelaste liitu ilma sellesse liitu kuuluwate sektsioonide esitajate nõusolekuta, rikkudes registreerimisseaduse § 12 otsekohest mõtet.

3. Liidu põhikiri näeb lka alaealiste liikmeks olemist ette (põhikirja § 26) ja annab niisugus- tele, kes vähemalt 18 a. wanad, õiguse juhatusse ja teistesse liidu esitustesse walitud saada. Seega seisab raudteelaste liidu põhikiri wastolus meie põhiseadusega ja tsiwiilõiguse määrustega. Meie

põhiseadus loeb hääleõiguslisteks ainult neid, kes 20 aastat wanaks on saanud (§ 27), kuna tsiwiil- õigus 1919 aastal (B. Ts. O. § 269) täisealisteks ja teguwõimsateks neid luges, kellel 21 eluaastat on möödunud, — ja see iga 1922 aastal („R. T.“ nr. 74/75) ainult ühe aasta wõrra allandati.

4. Ajutise Walitsuse poolt wastuwõetud re- gistreerimise seaduse järele 21. märtsist 1919 a., mis wäljakuulutatud sama aasta 27. märtsil („R. T.“ nr. 18 — 1919 a.), ei wõi ükski selts, ühi- sus ega liit, enne registreerimist oma tegewust algada (Registreerimissead. § 1). Raudteelaste lii- tu ei olnud 8. aprillil 1919 a. weel olemas, kui sel- le põhikirja registreerimine rahukogus esimest korda harutusel oli, mida tõendawad tema asu- tajate allkirjad sellekohasel põhikirja eksemplaa- ril ja põhikiri ise. Kuid juba 16. aprillil 1919 a. kir- jutawad notaarius Linnamäe juures liidu regist- reerimispalwele alla, kui liidu esimees: A. Wei- denbaum, esimehe abi A. Maurer ja sekretäär Jõgi. Samad allkirjad leiduwad ka uuel, registree- rimiseks saadetud põhikirjal. Kuna liit, kui uus ühing, oma registreerimispalwe ainult oma asuta- jate läbi anda wõis, oleks rahukogu registreeri- misseaduse § 1 ja 8 põhjal niisuguse palwe pi- danud tagasi lükkama, mis liidu asutajate poolt ei tulnud, waid isikute poolt, kes omawoliliselt, juba enne liidu tegewuse algust, enesele liidu esi- mehe, abiesimehe ja sekretääri wolitused olid wõtnud.

Ülaltoodud põhjustel arwab Riigikohus, et ra- hukogu, käsitades registreerimisseaduse § 16, raudteelaste liidu põhikirja registreerimist tagasi oleks pidanud lükkama. Kuna rahukogu seda ei ole teinud ja kuna eelpool tähendatud seadus- wastasused, mis põhikirjas eneses leiduwad ja seaduse rikkumised, mis registreerimise juures ette tulid, olulise tähtsusega on, leiab Riigikohus, kohtuasutuste sead. § 250 p. 2 põhjal, tarwilise olewat rahukogu registreerimisotsust selles asjas muuta.

Kõiki seda silmas pidades otsustas Rii- gikohtu üldkogu:

1) Tallinna-Haapsalu rahukogu otsus 21. maist 1919 a. Eestimaa raudteelaste liidu registreerimi- se üle ja samal päewal toimetatud Eestimaa raud- teelaste liidu sissekanne seltside ja ühisuste re- gistrisse tühistada;

2) ärakiri sellest otsusest ühes Tallinna-Haapsa- lu rahukogu algtoimetusega selles asjas samale rahukogule tagasi saata teadmiseks ja täitmiseks.

Ametlik osa.

Siseministri käsukirjaga 26. septembrist s. a. nr. 36 on wabastatud ametist politsei peawalitsuse kantselei ülem Peeter Tomson tema omal palwel, arwates 22. septembrist s. a. ja ametisse kinnitatud politsei peawalitsuse kantselei ülemaks sama peawalitsuse administratiiv toimkonna ülem Artur Milling, arwates 22. septembrist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 22. septembrist 1924 a. on ajut. Petseri maakonna politsei ülema kohustetäitja raudtee politsei ülem A. Iwask — Petseri maakonna politsei ülema kohustetäitjaks määratud, arwates 25. augustist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 18. septembrist 1924 a. on ajut. raudtee politsei ülema kohustetäitja 1. jaosk. ülem Miller — raudtee politsei ülema kohustetäitjaks määratud, jättes tema peale ka 1. jaoskonna ülema kohuste täitmise, palgaga Emk. 13.500 kuus, 1. septembrist 1924 a. arwates.

Politsei peawalitsuse kantselei ülem P. Tomson on määratud tema omal palwel peawalitsuse administratiiv toimkonna ülemaks, arwates 22. septembrist 1924 a.

Politsei peawalitsuse ülema käsukirjaga 27. septembrist s. a. nr. 44 on end. raudtee politsei ülema k. t. A. Iwask'ile, kes Petseri maakonna politsei ülema k. t. määratud, siseministri otsusel awaldatud tõsist lugupidamist ja tänu tema kolme ja poole aastase eeskujuliku teenistuse eest raudtee politsei juhtimisel, kus tema oma energia ja teenistustaktikaga raudtee politsei ajanõuete kõrgusele tõstnud.

Soowitakse A. Iwask'ile tema uuel teenistuskohal edu ja õnne.

Päewalkäsk nr. 106 § 3 — 1922 a. välispolitsei riidewarustuse kandetähtaja määramise kohta lugeda makswusetuks tänasest päewast arwates. Selle järele tuleb 1922 a. wäljaantud warustuse kandetähtajaks lugeda: nendel ametnikkudel, kes 1. jaanuaril 1922 a. teenistuses olid järgmiselt — ülikondadel, suwemütsidel ja saabastel 1. jaanuar ja palitutel ning talwemütsidel 1. september 1922 a.; nendel ametnikkudel, kes politsei teenistusse astusid peale 1. jaanuari 1922 a., lugeda warustuse kandetähtajaks nende teenistusse astumise päew.

Alus: Seadus välispolitsei ametnikkude wormirietega ja jalanõudega warustamise kohta, „R. T.“ nr. 79 — 1921 a. ja määrus välispolitsei ametnikkudele ühekordselt wäljaantud riiete ja jalanõudega warustuse kandmise tähtaja kohta, „R. T.“ nr. 21 — 1922 a.

Koosseisu vähendamise puhul on wabastatud teenistusest politsei peawalitsuse juure komandeeritud Wõru kriminaal-politsei osakonna kantseleiametnik P. Ehrenberg, arwates 1. oktoobrist s. a.

Käsukirjaga 1. oktoobrist s. a. nr. 45: Koosseisude vähendamise puhul on wabastatud ametist Narwa linna politsei 2. jaoskonna ülem August Priks, arwates 1. oktoobrist s. a.

Koosseisu vähendamise puhul on wabastatud ametist Pärnu maakonna politsei 3. jaosk. ülem Hans Wäljaots, arwates 1. oktoobrist s. a.

Maakonna politsei 3. jaoskonna ülema kohuste täitmine on pandud politsei ülema abi Penjam'i peale.

Siseministri resolutsiooniga 1. okt. 1924 a. on Petseri maakonna politsei ülema abi J. Hallop määratud sama maakonna politsei 2. jaoskonna ülemaks, arwates 1. oktoobrist s. a.

Siseministri korraldusel on Petseri maakonna politsei 2. jaosk. ülem G. Uussaar määratud sama politsei ülema abi kohustetäitjaks, arwates 1. oktoobrist s. a.

Koosseisu vähendamise puhul on wabastatud ametist Petseri maakonna politsei 1. jaoskonna ülem P. Kirpson, arwates 1. oktoobrist s. a.

Koosseisude vähendamise puhul on wabastatud ametist 1. oktoobrist s. a. wanemad ametnikud: Tallinna kriminaal-politseist — Gabriel Zeisig, Johann Salem ja Emil Maido; Walga kriminaal-politseist — Robert Hiio ja Johann Juurup ja sekretäär Oskar Ildison; Wõru kriminaal-politseist — Bernhard Erler.

Raudteede politsei ülema käsukirjaga 26. septembrist s. a. nr. 35 on 1. (Tallinna) jaoskonna raiooni ülem Ernst Urman wabastatud raudteede politsei teenistusest, arwates 1. oktoobrist s. a., Petseri maakonna politseisse ülemineku puhul.

1. (Tallinna) jaoskonna wanem kordnik August Helberg on määratud sama jaoskonna raiooni ülema kohustetäitjaks, asukohaga Haapsalus, arwates 1. oktoobrist s. a.

Järwa maakonna politsei ülema käsukirjaga 27. sept. s. a. nr. 42 on määratud Tapa alewi wanem kordnik Konstantin Pill Ambla walla 2. raiooni ülema kohustetäitjaks, 1. oktoobrist s. a. arwates.

Petseri maakonna politsei ülema käsukirjaga 19. septembrist s. a. nr. 60 on politsei 3. jaoskonna Järwesuu walla 2. raiooni ülem Eduard Hermann ametist wabastatud tema omal palwel, arwates 10. sept. s. a.

Kohtuministri määrusega 24. sept. s. a. nr. 5: Ts. kp. s. § 296 põhjal („R. T.“ nr 83/84 — 1924 a., sead. nr. 59) on määratud Tallinna kirjastusühisuse poolt väljaantaw „Päewaleht“

selleks eraajaleheks, milles kohtud 1924 a. kestel Ts. kp. s. § 295 järele peawad awaldama sama seaduse §§ 58, 150, 293 ja 726 ettenähtud kuulutusi.

Wäljamaalt.

Weretasu Bessaraabias.

Bessaraabias, Kishinewi lähedal olewas Sadowa küllas pandi septembrikuul kohutaw mõrtsukatöö toime.

17. septembril leidis politseinikkude salk, kes wara hommikul Sadowa küllasse läks, maanteel külla juures wankri, mille ette härjad olid rakendatud ja mille juures inimese hinge ei olnud. Lähemale jõudes, nägid politseinikud wankri all hirmsal kombel wigastatud ja weres lamawa meesterahwa, kellel nina, kõrwad ja keel olid ära lõigatud ja kes oli suremisel. Õnnetu käest saadi pliitsi ja paberi abil nimi ja elukoht teada ning warsti heitis tema hinge.

Kohe ettewõetud juurdluse ja jälgimise tagajärjed näitasid, et arwatawasti eelmisel õhtul mehe kallale meli isikut tungisid, kes teda wankrilt sundisid maha tulema ja siis nuga dega haawasid ja wigastasid.

Et mehe käest, kelle juures politsei wõrdlemisi suure summa raha leidis, midagi ära wõetud polnud ja et tema keel ära lõigati, siis arwab politsei, et tegemist on weretasuga, mis Bessaraabias mõnes kohas ikka weel õitseda.

Kompetentsi küsimus kuritegijate tagaajamisel.

Et ka kuulsas Saksamaa politseis sarnaseid asju wõib juhtuda, mida meil raske ette kujutada, näitab järgmine umbes kümne päewa eest sündinud lugu.

Chorini külla juures, Preisimaa Brandenburgi prowintsis, olid kuritegijad traatnööri üle maantee tõmmanud, et sellega autoõnnetusi sünnitada ja sõitjaid paljaks rööwida (muu seas wõte, mis Saksamaal laialt maad wõtmas). Asi sel korral küll ei õnnestunud, sest autoga sõitjatel, kahel meesterahwal, olid rewolwrid kaasas ja nende abil päästsid nemad sõiduriista ja elu. Lähem politseiüksus asub Eberswalde linnas, kuhu autoga ka kohe sõideti. Politseisse jõudes, palusid sõitjad, et ametnikud otsekohe kuritegijate tagaajamisele asuksid, pakkusid selleks oma sõiduriista lootuses abiks olla hädaohutikkude kuritegijate kahjutuks tegemisel.

Eberswalde politsei aga loobus sellest ja tähendas, et sündmuse koht Angermünde politseile allub ja midagi parata pole. Ainus asi, mis Eberswalde politsei ette wõttis, oli protokoll kokkuseadmise asja kohta.

Kuritegijad aga olid wahepeal traatnööri ära koristanud, nagu pärast selgus, ja üldse jäljed kaotanud, arwatawasti ette aimates kompetentsi küsimuse lahendamise raskust.

New-Yorgi õhupolitsei.

Erilist õhujõu üksust New-Yorgi regulaarpolitsei organisatsiooni juures küll ei ole, samuti ei ole ühtegi regulaarõhupolitsei organisatsiooni Ühisriikides.

Politsei reserw, abi-organisatsioon New-Yorgi politsei departemangu juures, kokku seatud era-kodanikkudest, kes kannawad ülikondi sarnased regulaarpolitsei ametnikkudele, ja keda kutsutakse teenistusse ainult iseäralistel juhtumistel, kasutab wäikest õhujõu organisatsiooni, mis koosneb 6 aeroplaanist.

Kuni seni ajani on see teenistusala olnud pigemini katseks. Mõnda üksikut politsei reserwi liiget harjutatakse õhupolitsei teenistuseks ja lähemas tulewikus kawatsetakse harjutada üht wäikest üksust regulaarpolitseist selle teenistuse jaoks, kui seda leitakse wajaliseks tööharuks New-Yorgi politsei departemangus.

Kuni praeguse ajani olewat wähe ehk mitte sugugi wajadust aktiivse õhujõu üksuse asutamiseks regulaarpolitsei organisatsiooni juure.

Autojuhtimise kursused politseiametnikkudele.

Saksamaal on nagu mujalgi autode liikumise küsimus linna tänawatel üheks põnewamaks wäljpolitsei teenistuse küsimuseks. Ühelt poolt kaebab publikum autojuhtide hoolimatuse üle, teiselt poolt süüdistawad autoomanikud politseid, et wiimane liig karmilt ja asjatundmatult protokolleerib.

Et politseiametnikke paremini postiteenistusele walmistada, hakatakse Dresdeni politseiwalisuses kordnikkudele autojuhtimise tunde andma. Arwatawasti saab autojuhtimine ja põhjalik masina tundmine juba nowembrikuust peale sündusliku õppeainena politseikoolis käiwatele ja kursusel õppiwatele politseiametnikkudele sisse seatud.

1913. aastal toimepandud mõrtsukatöö hiljuti selgitatud.

Baieris, Friedbergi lähedal, pandi 1913. aastal kellegi wana naisterahwa kallal mõrtsukatöö

toime, mis waatamata kõigi politsei poolt ette võetud sammude peale, selgitamata jäi. Nüüd, s. o. 11 aastat peale kuriteo kordasaatmist, on süüdlane avalikuks tehtud — tapetud naisterahwa väimehe, kellegi mõisatöölise Appeli näol, kes joobnud peaga kaua ja hoollega hoitud saladuse välja lobises.

Udu — politsei eksitamiseks.

Ameerika Ühisriikide autojuhid ja -omanikud on uue abinõu üles leidnud politsei protokollidest pääsemiseks, kui sõidu ajal õnnetus juhtunud ehk kui kiiremini sõidetakse, kui normid lubavad.

Harilikult võetakse selleks titaankloriiti, mis walget, läbipaistmatut udu tekitab. Kui hädaoht suur, siis maetakse autonummer udusse ja sõidetakse rahulikult edasi.

See halb komme on juba nii laialt tarwitusel, et mitmed linnad oma sundmäärustes raskeid karistusi ette näewad kirjeldatud udu tarwitamisel.

Timuka enesetapmine.

Inglismaal lõpetas oma elu Wandsworth'i wangimaja ülemaht Lazelle. Tema oli omal ajal timukaks olnud, oli 30-ne aasta jooksul kohtu surmaotsusi täide wiinud ja ei saanud sellega leppida, et tema käest endine amet ära võeti. L. olewat kauemat aega juba kawatsenud ise oma elu lõpetada ja kui kuulus protsess prantsuse in-

neeri Bacquier'i vastu lõppes ja wiimane surmaga nuheldi, wiis L. oma kawatsuse läbi. Tema püstitas oma toas korrapärase wõlla ja poos ennast üles.

Retsidiwist.

19. septembril arreteeriti Tsheho-Slowakkias keegi 39 aastane Wenzel C., kes ei enam ega wähem kui 54 korda kohtu poolt karistatud on ja keda mitme süüteo pärast jällegi politsei poolt taga otsiti.

C. arreteerimisel leiti tema juurest 4 walepassi ja 6 waletempelt, millede abil tema mitmed pektused oli korda saatnud. Muu seas oli C. läinud aastal ühest puusärgiärist oma 17-aastase surnud tütre jaoks puusärgi, pärja jne. tellinud, arwe 600 Tshehi krooni peale lasknud wälja kirjutada ja arwe põhjal ühest matmiskassast 600 krooni wõtnud. Ülearume on wist juure lisada, et C. poissmees on ja et temal kunagi tüdart pole olnud.

Surruaia kabelite elanikud.

Harkowi politsei sai hiljuti teada, et linna lähedal olewa surruaia kabelites töötä ja ulualu-seita isikud elutsewad. Lähem uurimine näitas, et tõesti umbes 20 isikut (mehed ja naised) kabelitesse elama olid asunud ja seal mitte ainult ei maganud, waid ka toitu keetsid jne. Surruaia elanikud arreteeriti ja wiidi politseisse.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 1435. „E. P.“ lugeja M. Küsimus. „E. P.“ nr. 29 — nr. 463 all awaldatud küsimus on lühidalt selgitatud ja iseäranis wiimane osa sellest jätab niisuguse arusaamise, et kohtupristawil ei ole õigust politsei peale panna mingisuguste ülesannete täitmist.

Minu küsimuse selgituse aluseks on toimetus wõtnud Wene senati üldkogu I. kass. dep. seletuse 1889 a. nr. 33, kuid aga hiljem 1893 a. nr. 10 all seesama senati üldkogu seletas, et pristawitel on õigus neis kohtades, kus nemad alaliselt ei ela, politsei peale panna kuulutuste wäljapanemist ja külgelöömist Tsiw. kpd. sead. §§ 1031, 1032 ja 1148 ettenähtud kohtadele, sellepärast palun wastawat selgitust. Tsiw. kpd. sead. 1031 juures olewat weel üks seletus, mille järele politsei peab tea-

daandeid kätte andma oksioni kuulutuse näol.

Wastus. Nagu endises wastuses (w. „E. P.“ nr. 29 s. a.) juba öeldud, ei ole kohtupristawid õigustatud kohtuotsuste täitmist politsei peale panna — see põhjened Tsiw. kpd. sead. § 937, mille järele kõik kohtuotsuste täitmisega seotud toimused lasuwad kohtupristawite peal (Wene senati üldkogu I. ja kassats. departemangu seletus 1889 a. nr. 33, 1893 a. nr. 10 ja 1903 a. nr. 32).

Mis puutub kuulutuste wäljapanemisse, siis lasub tähendatud seletuste 1893 a. nr. 10 ja 1903 a. nr. 32 põhjal see kohustus wäljaspool kohtupristawi asukohta politsei peal Tsiw. kpd. sead. § 1149 põhjal, sest selles paragrahwis ei ole öeldud, et seda peaks toimetama kohtupristaw ise.

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegew toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised isikutunnistused :

M ä g i, Elwiine Gustawi t., w. a. Rakwere l. pol. isk. 1. 6. 21 a. nr. 6165. (26280)
 T o p k i n, Egor Semjoni p., w. a. Sõmeru wallawal. 26. 3. 20 a. nr. 1311. (26281)
 M o o s e l, Gustaw Joosepi p., w. a. Sõmeru wallawal. 2. 12. 19 a. nr. 42. (26282)
 R e i t e r, Heinrich Karli p., w. a. Rakwere l. pol. isk. 8. 1. 21 a. nr. 5896. (26285)
 K u u l b a s, Mihkel Ida p., w. a. Rakwere l. pol. isk. 18. 1. 21 a. nr. 5896. (26286)
 N u r k, Marie Hansu t., w. a. Kirbla wallawal., nr. 165. (26570)
 M a y d e l, Bertha Karli t., w. a. Tall. l. pol. üle-malt 1919 a. (26571)
 P i e d b u s c h, Salme Antoni t., w. a. Massu wallawal. 23. 12. 19 a. nr. 416. (26572)
 P a l m p u u, Marie Mardi t., w. a. Kirbla wallawal. 27. 2. 20 a. nr. 1151. (26573)
 K l i m b e r g, Aksenja Jakobi t., w. a. Tartu l. pol. l. isk. 4. 12. 19 a. nr. 2797. (26652)
 W a r i, Rudolf Jaani p., w. a. Röpina wallawal. 1. 3. 20 a. nr. 1716. (26652)
 W ö s u b e r g, Paul Jaani p., w. a. Röpina wallawal. 12. 4. 20 a. nr. 2029. (26652)
 S t e p a n o w, Arkadi Arhipi p., w. a. Meeksi wallawal. 8. 2. 22 a. nr. 1421. (26652)
 K e n k, Karl Jakobi p., w. a. Orawa wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 324. (26652)
 H u u l, Gottlieb Jaani p., w. a. Orawa wallawal. 5. 1. 20 a. nr. 387. (26652)
 H a l l a p, Hugo Anette p., w. a. Wastse-Otepää wallawal. 31. 12. 19 a. nr. 196. (26652)
 H a l l a p, Walter Peetri p., w. a. Wastse-Otepää wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 100. (26652)
 O t s i n g, Gothard Wiido p., w. a. Röpina wallawal. 26. 4. 20 a. nr. 2110. (26652)
 S i i l l a t s, Jakob Jaani p., w. a. Röpina wallawal. 12. 6. 20 a. nr. 1236. (26652)
 K u r u s k, Woldemar Jaani p., w. a. Peri wallawal. 6. 2. 20 a. nr. 787. (26652)
 K u n s t, Siilon Jaagu p., w. a. Pindi wallawal. 7. 1. 20 a. nr. 187. (26652)
 J a l a k, Karl Juhani p., w. a. Jöhwi wallawal. 1920 a. (26757)
 H o h l o w a, Ida Antoni t., w. a. Jöhwi pol. isk. 12. 10. 22 a. nr. 1787. (26759)
 P r e s s r a u d, Jaan, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1919 a. nr. 4587. (26906)
 W a r b o l a, Johannes, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. nr. 11686. (26907)
 J ü r i s s o n, Eugen, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1919 a. nr. 2968. (26908)
 H e l l m a n n, Hans, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1923 a. nr. 589. (26909)
 K ü n n a p, Rudolf, w. a. Baltiski pol. isk. 1920 a. nr. 1192. (26910)
 K ü n n a p, Johanna, w. a. Baltiski pol. isk. 1920 a. nr. 1193. (26911)
 N o r t m a n n, Rudolf, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1923 a. nr. 1852. (26912)
 K e r k u s, Pauline, w. a. Weiniärwe wallawal. 1919 a. nr. 2. (26913)
 K a l l a s, Anna, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1920 a. nr. 9593. (26914)
 R u u t, Martha, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1922 a. nr. 15570. (26915)
 L ö u n e, Oskar, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1923 a. nr. 920. (26916)
 T o m i n g a s, Minna, w. a. Tall. l. pol. 1. isk. 1919 a. nr. 4960. (26917)

K a l m a s, Anna, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1919 a. nr. 4939. (26918)
 R o d e, Ernst, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1919 a. nr. 10643. (26919)
 K a s m a n n, Johannes, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1922 a. nr. 15792. (26920)
 A b e r m a n n, Heinrich, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1921 a. nr. 14486. (26921)
 K e s a, Johan, w. a. Tall. l. pol. 3. isk. 1920 a. nr. 7012. (26922)
 B o b r o w s k i, Marie, w. a. Nõmme pol. isk. 1919 a. nr. 832. (26923)
 L i n z b a c h, Selma, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1920 a. nr. 10322. (26924)
 J o h a n s o n, Leonore, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1920 a. nr. 5120. (26925)
 R o t f e l d t, Eduard, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1922 a. nr. 130. (26926)
 M ä g i, Olga, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1919 a. nr. 2946. (26927)
 K a l l m a n n, Jaan, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1922 a. nr. 15654. (26928)
 E l l o, August, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1923 a. nr. 1162. (26920)
 K a l l a s, Willem, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. nr. 11140. (26930)
 K e r w e m a n n, Natali, w. a. Tall. l. pol. 5. isk. 1922 a. nr. 15132. (26931)
 K e e l m a n n, Leena, w. a. Tall. l. pol. 1. isk. 1920 a. nr. 7715. (26932)
 N o k s m a n n, Jüri Hansu p., w. a. Sinalepa wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 378. (26957)
 L i i d e m a n n, Juuli Augusti t., w. a. Haapsalu l. pol. isk. 30. 7. 21 a. nr. 3331. (26958)
 R a t t a s, Aleksander Juuli p., w. a. Tall. l. pol. 3. isk. 16. 1. 24 a. nr. 3380. (26959)
 B a r t s c h, Margot Friedrichi t., w. a. Haapsalu l. pol. isk. 9. 7. 21 a. nr. 3310. (26960)
 T r a m b e r g, Frieda Gustawi t., w. a. Mäetaguse wallawal. 30. 12. 20 a. (27284)
 S c h i l l i n g, Leontine Hermani t., w. a. Pärnu l. pol. üle-malt. (27285)
 M a d d i, Willem Gustawi p., w. a. Senno wallawal. 28. 2. 23 a. nr. 134. (27286)
 N i k o l a i, Eduard Jüri p., w. a. Tall. l. pol. 4. isk. 5. 2. 24 a. nr. 254. (27287)
 M a r d i m, Johannes Johannese p., w. a. Jõe-lehtme wallawal. 10. 1. 21 a. nr. 698. (27288)
 J ü r g e n s o n, Edith Aleksandri t., w. a. Haapsalu l. pol. isk. 1922 a. (27289)
 T o s s o, Aliide Jaani t., w. a. Tartu l. pol. 2. isk. 1923 a. (27290)
 P u u m, Johannes Jaani p., w. a. Kohila wallawal. nr. 2548. (27291)
 S i m s e l, Minna Jaani t., w. a. Tall. l. pol. 4. isk. 1919 a. (27292)
 K o r t i n, Matilde Joosepi t., w. a. Narwa l. pol. 4. isk. (27294)
 B a m b e r g, Johanna Mihkli t., w. a. Wiljandi maak. pol. 4. isk. 28. 11. 19 a. nr. 678. (27295)
 A l m a n n, Konstantin Gustawi p., w. a. Narwa l. pol. üle-malt 15. 6. 21 a. nr. 28908. (27296)
 K r u s e n t h a l, Aliide, w. a. Kurista wallawal. 23. 12. 19 a. nr. 449. (27297)
 L i i d e m a n n, Elisabeth Ewgeni t., w. a. Wolf-weti wallawal. nr. 210. (27298)
 S i m s o n, Feodor Iwani p., w. a. Wasknarwa wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 705. (27299)
 L o i t, Jaak Juhani p., w. a. Abia wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 1462. (27300)
 K a p p e t, Hilda Leena t., w. a. Tall. l. pol. 4. isk. 1919 a. (27301)

Treumann, Werner, w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. (27302)
 Mettik, Alfred Gustawi p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 1923 a. (27303)
 Weltmann, Mihkel Mihkli p., w. a. Tall. 1. pol. 2. isk. nr. 8820. (27304)
 Kiitsak, Minna Jüri t., w. a. Tall. 1. pol. 6. isk. 21. 6. 21 a. nr. 9354. (27305)
 Lüdimois, Helmuth Johannese p., w. a. Lehtse wallawal. 1920 a. (27306)
 Leinasaar, Nikolai Karli p., w. a. Laiksaare wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 562. (27333)
 Reinhold, Aleksei Tarasi p., w. a. Tori wallawal. 17. 10. 22 a. nr. 230. (27334)
 Tammekiwi, Jaan Jaani p., w. a. Wiilandi maak. pol. 4. isk. 19. 11. 19 a. nr. 704. (27335)
 Limokas, Aleksander Jaani p., w. a. Wiilandi maak. pol. 4. isk. 18. 11. 19 a. nr. 10. (27336)
 Kärmäs, Marie Karli t., w. a. Kohila wallawal. 1. 12. 19 a. nr. 7. (27337)
 Kalk, Hugo Jüri p., w. a. Imawere wallawal. 13. 1. 21 a. nr. 8. (27338)
 Allik, Mihkel Joosepi p., w. a. Rakwere 1. pol. isk. (27340)
 Tork, Ado Jüri p., w. a. Juuru wallawal. 29. 1. 20 a. nr. 749. (27345)
 Skromnow, Nikolaj Iwani p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 1919 a. nr. 3410. (27347)
 Tulk, Eduard Juhani p., w. a. Tall. 1. pol. 5. isk. 7. 9. 22 a. nr. 344. (27384)
 Seil, Sergei Aleksei p. nr. 263. (27404)
 Luts, Hans Jaagu p., nr. 675. (27404)
 Roose, Aleksander Pauline p., nr. 1944. (27404)
 Lomp, Edith Karli t., nr. 1034. (27404)
 Saarmann, Toomas Jaani p., nr. 186. (27404)
 Adelbert, Marta Küstase t., nr. 71. (27404)
 Künstler, Elwine Jaani t., nr. 631. (27404)
 Puulbert, Adelheid Gustawi t., nr. 1600. (27404)
 Hirsch, Johannes Hindreku p., nr. 45. (27404)
 Birkenfeldt, Jaan Johani p., nr. 101. (27404)
 Markus, Karl Tõnise p., nr. 140. (27404)
 Siidam, August Johani p., nr. 73. (27404)
 Ula, Johannes, w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 23. 3. 20 a. nr. 9214. (27451)
 Podrätsik, Anton, w. a. Tall. 1. pol. 3. isk. 4. 8. 20 a. nr. 3857. (22900)
 Elb, Aleksander, w. a. Tall. 1. pol. 2. isk. 21. 4. 23 a. nr. 663. (27452)
 Parts, Marie. (27453)
 Kanter, Aliide, nr. 2434. (27454)
 Seesemann, Marie Otto t., w. a. Tartu 1. pol. ülemalt 7. 6. 20 a. nr. 215. (27501)
 Wiedas, Roland Reinholdi p., w. a. Wao wallawal. 12. 12. 19 a. nr. 88. (27502)
 Neitow, Jaan Andrese p., w. a. Antsla wallawal. 25. 5. 24 a. nr. 136. (27503)
 Wissenberg, Oskar Karli p., w. a. Paaswere wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 586. (27505)
 Klawing, Johannes Augusti p., w. a. Salla wallawal. 3. 12. 19 a. nr. 26. (27506)
 Raas, Emilie Aleksandri t., w. a. Rakwere 1. pol. isk. 1. 12. 19 a. nr. 1291. (27507)
 Wares, Oswald Jaani p., w. a. Paaswere wallawal. 29. 10. 20 a. nr. 1224. (27508)
 Wettik, Ida Jaani t., w. a. Wao wallawal. 11. 8. 21 a. nr. 1860. (27509)
 Siimann, Paul Anna p., w. a. Wao wallawal. 8. 3. 20 a. nr. 1706. (27511)
 Mölder, Robert Waabo p., w. a. Tudolinna wallawal. (27701)
 Andrekson, Johan Willemi p., w. a. Laiksaare wallawal. 13. 1. 20 a. nr. 102. (27703)
 Rossmann, Woldemar Karli p., w. a. Uue-Wändra wallawal. 20. 11. 20 a. nr. 867. (27704)

Laam, Albert Tõnise p., w. a. Wiilandi maak. pol. 4. isk. 19. 11. 19 a. nr. 296. (27706)
 Kikerpur, Hans Gustawi p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. (27707)
 Henis, Wiktor Willemi p., w. a. Tall. 1. pol. 4. isk. 1921 a. (27708)
 Allikas, Anton Mihkli p., w. a. Harku wallawal. 18. 10. 21 a. nr. 1712. (27709)
 Kattago, Oskar Gustawi p. (27710)
 Baumees, Bernhard Madise p., w. a. Keina wallawal. 1920 a. (27711)
 Pukk, Mihkel Priidu p., w. a. Kogula wallawal. 1920 a. (27712)
 Paukson, Johannes Hansu p., w. a. Wolltweti wallawal. nr. 490. (27713)
 Laane, Helmi (Helene) Matsi t., w. a. Kaiu wallawal. 13. 12. 19 a. nr. 111. (21091)

POLITSEI PEAWALITSUS

annab wõistluspakkumisel välja
raamatute ja plankettide trükkimise.

Kinnised 20. margalise tempel-
margiga warustatud pakkumised tu-
lewad peawalitsuse majandusülemale
sisse anda kuni 11 oktoobrini s. a.
kella 10 hom. Pakkumise kindlus-
tuseks tuleb 10% üldsummast sisse
maksta Siseministeeriumi deposiiti
E. p. Tallinna osakonda ehk esitada
wastaw panga kindlustus. Lähemaid
teateid saab Politsei Peawalitsuse
majandusülemalt igal tööpäewal
kella 10—13 Toompea lossis
tuba Nr. 6.

Politsei Peawalitsus.

Kallak, Karl Eduard Mihkli p., w. a. Wiilandi
maak. pol. 1. isk. 8. 4. 21 a. nr. 28. (21090)
 Lutsberg, Johannes Johani p., w. a. Loodi
wallawal. 31. 1. 24 a. nr. 75. (21082)
 Sutt, Anna Jaani t., w. a. Karksi wallawal. 6. 6.
21 a. nr. 77. (21081)
 Sutt, Peeter Peetri p., w. a. Karksi wallawal.
29. 8. 21 a. nr. 116. (21080)
 Bormann, Wilhelmine Hendriku t., w. a.
Uderna wallawal. 22. 12. 19 a. nr. 378. (21079)
 Juut, Marta Hendriku t., w. a. Wiilandi 1. pol.
ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 5680. (21083)
 Elbrecht, Linda Pauli t., w. a. Wiilandi maak.
pol. 1. isk. 17. 3. 23 a. nr. 441/21833. (21086)
 Helm, Minna Kristjani t., w. a. Wiilandi 1. pol.
ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1711. (21084)
 Rätsep, Jaan Tõnise p., w. a. Wiilandi 1. pol.
ülemalt 4. 2. 21 a. nr. 7623. (21087)

Lillioja Olga Jaagu t. w. a. Wiliandi l. pol-
 ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 5222. (21089)
 Tint. Anette Gustawi t. w. a. Kodasu wallawal-
 5. 10. 23 a. nr. 2337. (22053)
 Nukk, Johan Jüri p., w. a. Triigi wallawal. 31.
 12. 20 a. nr. 1525. (22054)
 Reitel, Ilse Willemi t. w. a. Triigi wallawal.
 6. 5. 22 a. nr. 1638. (22055)
 Talbak, Anna Hansu t. w. a. Triigi wallawal.
 9. 12. 19 a. nr. 197. (22056)
 Laurimann, Ado Jaani p., w. a. Rapla walla-
 wal. 18. 12. 19 a. nr. 190. (22057)
 Peterson Marta Hansu t., w. a. Kohila walla-
 wal. 18. 2. 20 a. nr. 1362. (22058)
 Wunder, Mart Mardi p., w. a. Hageri walla-
 wal. 27. 9. 22 a. nr. 22. (22060)
 Preimann, Jüri Hansu p., w. a. Kabala walla-
 wal. 31. 12. 19 a. nr. 276. (22061)
 Gutmann, Ado Ado p. w. a. Kloostri walla-
 wal. 4. 5. 22 a. nr. 1287. (23850)
 Saalum, Karl Karli p., w. a. Röpina wallawal.
 16. 9. 20 a. nr. 2319. (23947)
 Metsalind, Alma Jaani t., w. a. Meeri walla-
 wal. 16. 11. 21 a. nr. 764. (23948)
 Tamm Paul Johani p., w. a. Wana-Otepää
 wallawal. 24. 3. 22 a. nr. 558. (23949)
 Tik, Johan Märdi p., w. a. Rannu wallawl. 5.
 12. 19 a. nr. 121. (23950)

Tõnisson, Liisa Märdi t., w. a. Walga l. pol-
 ülemalt 3. 9. 20 a. nr. 8617. (23951)
 Kiimann, Walentin Georgi p. w. a. Tartu l.
 pol. 1. isk. 3. 1. 20 a. (23952)
 Tamm, Rein Karli p., w. a. Wana-Otepää wal-
 lawal. 4. 11. 23 a. nr. 65. (23953)
 Kimmel, Anna, nr. 851. (25005)
 Lebedewa Awdotia, nr. 1408. (25005)
 Paju, Kristian, nr. 183. (25005)
 Paju, August, nr. 721. (25005)
 Kajak, Oskar nr. 319. (25005)
 Kiisel, Willem, nr. 411. (25005)
 Kuusik, Willem, nr. 224. (25005)
 Borodkin, Isak, nr. 331. (25005)
 Juur, August, nr. 1195. (25005)
 Erschow, Grigori, nr. 4938. (25005)
 Kotkas, Salme nr. 1133. (25006)
 Saharow, Spiridon, nr. 174. (25006)
 Skrebnew, Jermil, nr. 335. (25006)
 Kahusk Peeter, nr. 670. (25006)
 Baschkirow, Mihail, nr. 1431. (25006)
 Pohlak, Nikolai, nr. 71. (25006)
 Saks, Anna Jüri t. w. a. Ulila wallaw. 15. 10.
 20 a. nr. 228. (25099)
 Tammel, Anna Jaani t., w. a. Sootaga wallaw.
 1. 6. 22 a. nr. 539. (25100)
 Möller, Linda Karli t., w. a. Laiuse wallawal.
 1920 a. nr. 1199. (25101)

Amefasutused!

Kõige soodsamalt ostate igasugu kantselei tarbeid

K. O. Ü. „Rahwaülikoolist“

Tallinn, S. Karja t. 23.

Välispool Tallinna asuwate amefasutuste kirjallikud
 tellimised täidetakse kiirelt.

Mis on

tarvitajate ehk majandusühisus?

— See on tarvitajate oma ettevõtte, mida liikmed valitsevad ja juhiwad.
 — See on ostu-müügi afuris, mis isik-
 list kasu taga ei aja, waid kõik ülejäägi
 tarvitajale tagasi annab.
 — Sellest ostetud kaup on wõltsimata.
 — Sellele laenatud raha tannab häid
 protsenta ja toob kasu ainult tarvitajale.

— Selle eesmärk on oma kätte wõtta
 kõik tarbeainete jaotus ja valmistus.
 — Selle liikmena olles võib igaüks
 kaasa aidata hangeldamise ja omakasu
 püüete taotamiseks ja majanduselu juhti-
 miseks õiglasele alusele.
 Afutage ühisusi!
 Astuge ühisuste liikmeks!

Nõu ja juhatus ühisuste afutamiseks annab
Eesti Tarvitajate Kesühisus

Tallinn, Eestoonia puieeete 15.

Eesti Maakondade Liidu poolt väljantaw kuukiri

„MAAOMAWALITSUS“

kaitseb omawalitsuse huwisid, arwustab makswaid seadusi ja seaduste eelnõusid, toob teateid omawalitsuste päewauudistest ja Maakondade Liidu ning omawalitsuste tegewusest ning lahendab küsimuste ja wastuste osas õigusteadlisi ning asjaajamise küsimusi. — Sellepärast loeb „Maaomawalitsust“ iga omawalitsuse tegewusest ja seadusandlusest huwitatu.

„Maaomawalitsuse“ tellimise hind on: Aastas 300 mk., $\frac{1}{2}$ a. 150 mk., üksik nummer 25 mk., 1923 a. aastakäik 50 mk. Ilmunud numbrid on weel saada.

Tellimisi wõtawad wastu kõik maakonna- ja wallawalitsused ning ajakirja talitus Tallinnas, S. Roosikrantsi tän. nr. 12. Kõnetr. nr. 4-72.

G. SCHEEL & Ko.

Tallinnas.

ASUTATUD 1884. A.

Toimetab kõiksugu pangaärilisi
:: transaktsioone. ::

Trükist on ilmunud:

K. Mikfeld'i

„Eesti tsiivil-protsess ühes administratiiv-protsessiga.“

Hind 150 marka.

Saadawal „Eesti Politseilehe“ talituses Toompea lossis.

VERITAS
§11
Ü

TEL. 13-17
TALLINN
DUNKRI T.

LIKÖÖRID
JA NAPSID.

Ü VERITAS

Kroonitud 20 kuldaurahaga.